Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bez Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bez peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenahm no plkst. 10 sahkot.

Maksa par sludinaschanu: par weenas flejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, makfa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

33. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 10. Sestdeen, 5. martâ. 1888.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un sludinajumus nodot Rigâ, pee Petera basnizas. Bez tam „Mahjas Weesi" war wehl pastellet bez daudz peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilsehtâs, kâ: Jehsis: Grahwel un Peterson k. bodê; Walmeerâ: E. G. Trey k. bodê; Walkâ: M. Rudolff un Paulin k. bodês; Ruienê: J. Alksne k. grahm.-bodê; Limbaschôs D. Uhder k. bodê; Jelgawâ: H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodês; Bauskâ: J. Beckmann k. grahm.-bodê; Kuldigâ: Besthorn k. grahm.-bodê; Wentspilî: M. Ries k. grahm.-bodê; Leepajâ: Ukstin k. grahm.-bodê; Tukumâ: Baumann k. grahm.-bodê; Talsôs: H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolontschewski k. grahmatu-bodê; Kandawâ: Jaegermann k. weesnizâ; Sabilê: Ginter kga weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Sina.

Tee zeen. „Mahjas Weesa" abonenti, kas sawu schi gada eksemplari wehl naw samaksajuschi, teek luhgti, lai ar maksu pasteidsahs, jo kas lihds 19. martam sch. g. nebuhs sawu peenahzigo maksu atlihdsinajis, tas wairs nedabuhs peesuhtitu sawu pastelleto eksemplari.

Ernst Plates, „Mahjas Weesa" ihpaschneeks un isdewejs.
Dr. phil. Arnold Plates, atbildoschais redaktors.

Wahzijas wezais un jaunais keisars.

Peektdeen, 25. februarî 1888. g., pulksten pusdewinds rihtâ, aismiga muhscha meegâ sirmais Wahzu keisars Wilhelms, zaur kura nahwi tagadejâ Wahzu keisara walsts pasaudejuse sawu dibinataju un pirmo waldneeku, keisaru. Sirmajam waldneekam Deews bija wehlejis peedsihwot garu muhschu, kahds ne daudz mirstigeem peeschkirts; winsch bija sasneedsis sawu 91. gadu

Keisars Wilhelms bija weens no pasaules meera leelakeem pihlareem. Par Wahzijas keisaru tikuscham, winam peetika ar slawu, ko zaur laimigeem kareem un Wahzijas saweenoschanu bij ispelnijees, winsch wairs nekahroja pehz jauna kara-goda, wina weenigâ zenschanahs bija gahdat par kahrtibu, droschibu un labklahjibu sawâ jaundibinatâ keisara walstî un tai usturet meeru. Bet netikai Wahzijai usturet meeru winsch pastahwigi ruhpejahs, bet ari par to winsch pehz eespehschanas gahdaja, lai meers netiktu trauzets wisâ Eiropâ, tapehz winu ihsti war nosaukt par laizigo meera leelkungu. Un par tahdu buht winam sewischki bija zaur to eespehjams, ka ustureja zeetu nopeetnu draudsibu ar Kreewiju. Kreewijai nebija wisâ Wahzijâ neweena tik droscha un ustizama draugа, kâ keisars Wilhelms.

Nelaika waldneeka dsihwes gahjums, ihsumâ sanemts, bija schahds: Wilhelms Fridrichs Ludwigs peedsima 22. martâ 1797. gadâ Berlinê kâ Pruhschu kehnina Fridricha Wilhelma III. un kehnineenes Luises, Meklenburgas-Strelizes herzoga Kahrla II. meitas, otrais dehls. Kâ wisus printschus ari winu peeskaitija kara-pulkam, 1807. gadâ winu pa-augstinaja par wirsneeku un no 1814. gada sahkot winsch peedalijahs pee kareem pret Napoleonu I. 11. junijâ 1829. gadâ winsch apprezeja Saksschu-Weimaras prinzesi Augusti. Deews scho laulibu swehtija ar dehlu un meitu, prinzi Fridrichu Wilhelmu (tagadejo Wahzijas jauno keisaru Fridrichu III.) un prinzesi Luisi, tagadejo Badenes leelherzogeeni. Pehz tehwa nahwes tika wina wezakais brahlis par Pruhschu kehninu, sem wahrda Fridrichs Wilhelms IV., un winsch, prinzis Wilhelms kâ nahkamais kronaprinzis (Fridricham Wilhelmam IV. nebija dehla) dabuja „Pruhsijas printscha" tituli. 1849. gadâ, kad kehninsch Fridrichs Wilhelms IV. saslima, prinzis Wilhelms 7. oktobrî 1858. gadâ kâ waldonis usnehmahs waldibu un 1861. gadâ, kad brahlis nomira, tika par Pruhsijas kehninu. No ta laika sahkot, kur winsch bij usnehmis Pruhsijas waldibu, wina leelaka zenschanahs bija ta, padarit Pruhsiju stipru, eerihkojot kreetnu kara-spehku. Lai gan walsts un tauta par tahdu zenschanos kurneja, tomehr turpmakee laiki peerahdija, ka tahda zenschanahs bija Pruhsijai par labu. Karâ ar Austriju 1866. gadâ Pruhsijas kara-spehks israhdijahs par kreetnu, Austreeschus sakaudams; tagad walsts un tauta atsina, ka maldijusehs. Wehl jo leelaku slawu Pruhschu kara-spehks eeguwa karâ ar Franziju. Kâ sinams, schi kara auglis bija Wahzijas saweenoschanahs keisara walstî un Pruhsijas kehninsch Wilhelms tika par saweenotâs Wahzijas keisaru. No ta laika waldija meers Wahzijâ. Tas, ihsumâ sanemts, buhtu slawenâ waldneeka un kara warona dsihwes gahjums.

Ihsi preeksch sawas mirschanas keisars Wilhelms wehl turejis garu runu printscham Wilhelmam (sawam dehla dehlam) par politikas un kara leetahm. Wina wahrdi tika tuhlit usrakstiti. Starp zitu keisars sazija: „Ar Kreewijas Keisaru Tew loti godigi ja-apeetahs, tas buhs labi preeksch mums." Pa scho laiku Bismarks stahweja printscham blakus. Tahlaku nomirejs runaja par Franzuschu armijas reformu un par sabeedribu ar Austriju, teikdams: „Mans sabeedris war droschs buht, es ustizami eewehroju nolihgumus. Tikai ne usbrukt!" Us Bismarku teiza: „To tu esi labi darijis!"

„Journal de St. Pétersbourg" raksta, ka keisars Wilhelms wehl ihsi preeksch nahwes runajis no laimes wehlejumeem, ko Kreewu Keisara Majestatei nodomajis suhtit us dsimschanas deenu.

Keisara Wilhelma nahwe modinaja wisur dsilas sehras, netikai Eiropâ, bet ari Amerikâ. Sche lai tikai peeminam, ko Kreewu awises raksta. „Wald. Wehstnesis", keisara Wilhelma nekrologu beigdams, saka: „Miruschais keisars bij weens no wiseewehrojameem wihreem muhsu laikâ. Wahzija winâ saudeja waldneeku, kura wahrds eenem jo augstu weetu wisas pasaules wehsturê. Us nelaika keisara daudsgadu un godapilno rihkoschanos wisas tautas bez schaubischanahs noskatahs ar leelako godzeenibu".

„Kreewu Inwalids" raksta: „Sina par keisara Wilhelma nahwi Kreewu armijâ sazel dsilas sehras. Wina to zeenija kâ kareiwi ar leelu slawu, kâ zilweku ar wisretakahm dwehseles ihpaschibahm un kâ Zara sirdsdraugu. Nomiruschа keisara peemina us wiseem laikeem paliks peeminâ".

Zaur Keisarisku pawehli kara-ministerijai nosazits: „5. Kalugas kahjneeku pulks, kura preekschneeks bij keisars Wilhelms, us wiseem laikeem sauzams par „Keisara Wilhelma 5. Kalugas kahjneeku pulku"; wisai armijai ap kreiso peedurkni, 4 nedelas janesa sehras, bet Peterburgas grenadeeru, Kalugas un 37. dragunu pulkam 5 nedelas, pee kam scheem pulkeem pirmâs trihs deenas janesa pilnas sehras un musikai pa to laiku naw brihw spehlet, ne sist bungas, nedz puhst ragâ. Keisara Wilhelma behru deenâ wisai armijai janesa pilnas sehras un musikai naw brihw spehlet".

Wisas Maskawas awises pasneedz rakstus, kas nelaika keisaru Wilhelmu apbrihno kâ waldneeku un kara-wadoni.

Keisara Wilhelma behres noliktas us scho peektdeenu.

Sawa miruschâ tehwa weetâ par keisaru un kehninu stahjees ta dehls, lihdschinigais kronaprinzis, kas ar gruhtu kakla slimibu peemeklets, usturejahs eeksch San Remo, bet tagad pahrbrauzis mahjâs us Wahziju. Par jauno waldneeku kahdu wahrdu sazisim.

Friedrichs Wilhelms Nikolajs Kahrlis, tagadejais Pruhschu kehninsch un Wahzu keisars Friedrichs III., dsimis Potsdamâ 18. oktobrî 1831. gadâ. Kreetnu un pamatigu isglihtibu mahjâs dabujis sem slawenâ wehsturneeka Kurzius wadibas, winsch 1850. gadâ eestahjahs Bonnas uniwersitatê, kur jo uszihtigi nodewahs sawahm studijahm, sewischki wehsturei. Tagadejais keisars-kehninsch ir leels sinibu zeenitajs un pratejs un tadehl ari no Karalautschu, Bonnas un Oksfordas dabujis doktora diplomus. Tomehr sinibas winu ne-attureja palikt ustizamam Hohenzollernu zilts eeradumam, pamatigi eepasihtees ar kara leetahm. Kâ winam leelas kara-wadona dahwanas, to winsch peerahdija karâ ar Wahziju un Franziju. — Keisars Friedrichs III. tuwejâs aprindâs ari pasihstams kâ rakstneeks. Pehz 1866. gada winsch sarakstija sawas „Atminas no kara" un 1869. gadâ

Fetetons.

Luhgschana.

Wezu laiku ispehtischanas dehl ik weenam, kam prahts us to nesahs, mihli luhdsam, lai saklausschina un saraksta par wezu lauschu tizibu un eeraschahm is tautas mutes, is tautas dseesmahm, pasakahm, mihklahm, sakameem wahrdeem un lauschu darischanahm, zik ween war sadabut, kamehr jauna, skolota pa-audse tahs wezahs domas un eeraschas wehl naw pawisam aismirsuse un atmetuse.

Tahs luhgtahs sinas naw jasmel is drukatahm grahmatahm, bet is wezu lauschu mutes, un jaussihme jo labi ar itin teem pascheem stahstitaja wahrdeem. Lai waizatajs atbildi pehz sawahm domahm ne-eeschauj waizatâ zilweka mutê! Buhtu japeesihmê, kahdâ apgabalâ ta eerascha, ta tiziba ronahs (un jo labi, ari stahstitaja wahrds un mahjas weeta).

Tahs sinas jaraksta tâ, ka weena papira puse paleek balta, ne-aprakstita, un taî rakstitâ pusê lai weena mala paleek balta. Tad tahs sinas labaki war issschkirt schkirâs un dakâs.

Tahs sinas sagaida ar sirsnigu pateizibu weens waj otrs waj treschais no teem, kas schê parakstijuschees.

1. Kahdas tizibas, eeraschas, dseesmas, teikas, pasakas, mihklas, sakami wahrdi ronahs, kas sihmejahs us sauli?
2. us saules meitahm un Deewa dehleem!
3. us mehnesi?
4. us swaigsnehm?
5. us krihto-schahm swaigsnehm?
6. us putnu zelu (Milchstraße)?
7. us aufekli?
8. us pehrkonu?
9. us warawihksni? (kâ to wehl zitadi nosauz?)
10. Ko wezi laudis domâ, tiz, stahsta un dseed (tautas dseesmâs) par Uhsinu?
11. par Laimi, Mahru, Dehklu?
12. par swehtahm meitahm?
13. par welnu, piki, jodu, jupi?
14. par welehm, welu mahti?
15. par mironeem, spokeem?
16. par puhki?
17. par tschuhskahm, tschuhsku kehninu?
18. par jumi (juimi, jumaiti)?
19. par mahju gareem, mahjas kungu?
20. par ruhki, ruhkischeem?
21. par mescha wihru, meschonu?
22. par sumpurneem?
23. par wilkatscheem?
24. par leetuwenu?
25. par tehwaini?
26. par mahju lopu swehtitajeem (p. p. sirgu Uhsinu, zuhku Tenisu, gowju mahrschawinu, aitu Beeriti)?
27. par tahm daschadahm mahtehm (mescha mahti, kruhmu mahti, juhras mahti u. t. j. pr.)?
28. par milseem un pundureem?
29. par skaugeem?
30. par raganahm, laumahm, spihganahm, weeglehm, burwehm, sawetajahm?
31. par burwjeem, sawetajeem, sihlneekeem, paregeem, wahrdotajeem, puhschlotajeem? (kas tee tahdi ik weens? kâ wini darbojahs?)
32. par launahm un labahm sihmehm?
33. par launahm un labahm deenahm?
34. par saglu isdibeneschanu?
35. par nelaimes nowehrschanu?
36. par laimes, mantas peedabuschanu, peegahdaschanu?
37. par tizibahm un eeraschahm, kas sakarâ stahw ar kahdeem nekahdeem stahdeem, kruhmeem, kokeem, waj putneem, swehreem (par swehteem kruhmeem, kokeem, kukaineem, putneem u. t. j. pr.)?
38. par gada swehtkeem jeb deenahm, kur kriht waj nekriht ihpaschas darischanas, ihpaschi joki, ihpaschi ehdeeni u. t. j. pr. (ko wezi laudis likuschi wehrâ p. p. pa Seemas-swehtkeem, Tenisa deenâ, gawenu laikâ, Jurgu deenâ, Jahnu wakarâ, rihtâ u. t. j. pr.)?
39. Ko wezi laudis likuschi wehrâ pee behrna dsimschanas?
40. pee krustibahm?
41. pee behrna audsinaschanas?
42. kad eet pee Deewa galda?
43. pee prezeschanas?
44. pee kahsahm?
45. pee laulaschanas?
46. pee seewas pahrweschanas?
47. pee zilweka mirschanas un glabaschanas?
48. Ko wezi laudis likuschi wehrâ, sawus darbus strahdajot, lai labi isdodahs? kahdas tizibas un eeraschas bijuschas pee medischanas?
49. pee swejoschanas?
50. pee lopu ganischanas, kopschanas? pee gowslopeem?
51. pee aitahm? pee zuhkahm?
52. pee sirgeem, kumeleem?
53. pee wistahm un ziteem mahju putneem?
54. pee suneem un kakeem?
55. pee lauku apstrahdaschanas?
56. pee arschanas u. t. j. pr.?
57. pee sehschanas?
58. pee plauschanas?
59. pee kulschanas?
60. pee lineem?
61. pee dahrsa darbeem un augleem?
62. Kâ wezi laudis laiku nojehguschi?
63. Ko wezi laudis likuschi wehrâ pee mahju darbeem, lai labi isdodahs, kahdas dseesmas, kahdas eeraschas bijuschas jeb wehl ir pee lopu nokauschanas?
64. pee ehst wahrischanas?
65. pee malschanas?
66. pee maises zepschanas?
67. pee alus bruhweschanas?
68. pee ehschanas un dserschanas?
69. pee wehrpschanas?
70. pee auschanas?
71. Kahdi wezi likumi, kahdas wezas teesas un teesibas wezeem laudim bijuschas, ne pehz likumu grahmatahm, bet pehz tehwu eeradumeem (Rechtsgewohnheiten), p. p. starp wezakeem un behrneem, starp brahleem un mahsahm (pee mantu dalischanas u. t. j. pr.), starp radeem, starp kaimineem, starp tanteescheem un sweschineekeem, starp draugeem un eenaidneekeem?
72. Kahdas pasakas ronahs par meschaputneem, swehreem (par wilku, lahzi, lapsu, ahpsi, saki u. t. j. pr.)?
73. Kahdas spehles, lustes, kahdi joki ronahs jeb wehl teek atmineti no weztehwu laikeem, spehles, joki, ar kureem pa seemas wakareem un pa ziteem walas brihscheem laiku kawe un palustejahs? Kahdas dseesmas klaht dseedajuschi jeb wehl dseed? Smalki wiss buhtu ja-aprakstа.
74. Ko wezi laudis tiz par schahdahm tahdahm slimibahm? kâ slimibas dseedê bez mahzita daktera? kâ domâ no schahdahm tahdahm kaitehm issargatees?
75. Kur ronahs kahdas swehtas weetas (awoti, kalni u. t. j. pr.), kur dahwanas noleek? kam leek? kad un ko leek?
76. Ko wezi laudis tiz un stahsta par wezu Rigas pilsehtu jeb par ziteem pilsehteem?
77. par wezu laiku pilskalneem?
78. par ezareem, kas staigajuschi?
79. par mironeem, kas nahk pee dsihweem?
80. par laut kahdeem ziteem mahneem?

Peesihme: Buhtu labi, peesihmet pee tahm tizibahm un eeraschahm, waj tahs wehl teek zeenitas, jeb waj tik teek atminetas, ka senak zeenija.

Mehs scheit paratstitee wisahm Latweeschu laikrakstu zeen. redakzijahm mihli luhdsam, scho muhsu usaizinajumu, ta sinatniskâ noluhka dehl, ari sawâs lapâs nodrukat un laudis islaist.

Dr. A. Bielenstein,
Latweeschu draugu beedribas preekschsehdetajs,
Dobelê — Kursemê.
R. Aunin, mahzitajs,
Zeswainê — Widsemê.
E. Wolter, uniwersitates dozents,
С. Петербургъ В. О., 10. лин. № 37/2, кв. 56.

„Mans peedsihwojums pa austrumu," peedsihwojumi Palestinâ un Egiptê uf Suezes kanala atklahschanu. — 1858. gadâ winsch apprezeja Anglijas prinzesi Wiktoriju, dsimuschu 21. nowembri 1840. gadâ. Scho laulibu Deews swehtija diweem dehleem un tschetrahm meitahm.

Kad jaunais keisars behdu wehsti bija dabujis no augstâ tehwa nahwes, tad winsch bija loti aisgrahbts un raudaja. Otrâ deenâ, 27. februari, pulksten 9 rihtâ lihds ar sawu augsto laulato draudseni atstahja San Remo un 28. februari ap pusnakti nonahza Scharlottes pilî, kur tos apsweizinaja kronaprintscha pahris, prinzis Heinrichs un Meiningas erbprintscha pahris. Kaut gan bija leelisks sneega putenis, tomehr ne bahnuscha lihds pilij stahweja leela lauschu druhsma, kuri uf pili brauzoschu keisaru ar leelahm gawilehm apsweiza. Walstskanzlers, ministri, augstakee pilsgalma un ahrleetu waldes eerehdni, to starpâ grafs Herberts Bismarks, jaw sagaidija keisaru Leipzigâ un pawadija lihds Berlinei. Apsweizinot Leipzigâ keisars wairak reisas noskuhpstija un apkampa firstu Bismarku, ari keisareene to schehligi apsweizinaja.

Politikas pahrskats.

Wahzija. Jaunais keisars Fridrichs III., sawu waldibu usnehmis, islaidis proklamaziju jeb pasludinajumu, kas latwiski tulkota skanetu tâ: „Manai tautai! No slawas pilnâs dsihwes schkihrees keisars. Manâ loti mihlotâ tehwâ, kuru es apraudu un kura dehl lihds ar mani mans kehnischkais nams sehro dsilâs sahpês, Pruhschu ustizamâ tauta pasaudejuse sawu slawas kroneto kehninu, Wahzu tauta sawas weenoschanahs nodibinataju, atjaunotâ walsts sawu pirmo Wahzu keisaru! Neschkirams winu zehlais wahrds paliks saweenots ar Wahzu tehwijas wisu leelumu, kuras atjaunoschanâ Pruhschu tautas un waldneeku uszihtigais darbs atrada sawu skaistako algu. Kehninsch Wilhelms, ar nenogurstoschu tehwischku ruhpibu Pruhschu karaspehku pazeldams nopeetna usdewuma angstumâ, lika droschu pamatu tahm uswarahm, kuras Wahzu eerotschi panahza sem wina waldibas un no kurahm zehlahs tautiskâ weenoschanahs. Winsch zaur to walstij nodroschinaja tahdu warigu stahwokli, pehz kahda lihds tam katra Wahzu sirds bij ilgojusehs, bet mas usdroschinajusehs zeret. Un ko winsch karstâ, upurupilnâ zihnâ eekaroja sawai tautai, to nodroschinat un swehtigi weizinat winam bija nolemts gruhtu waldischanas gadu ilgâ meera darbâ. Droschi paklaudamahs uf sawu paschas spehku, Wahzija tagad godata stahw tautu padomê un prasa tikai to, lai eeguhto meerigâ attihstibâ waretu baudit. Ka leeta tahda, par to mums japateizahs keisaram Wilhelmam, wina uszihtigai peenahkuma ispildischanai, wina nerimstoschai darbibai tehwijas labklahjibas labâ, pabalstotees uf Pruhschu tautas negrosami peerahdito un wisu Wahzu zilschu preezas pilno padewibu.

Uf mani nu pahrnahkuschas wisas teesibas un wisi peenahkumi, kas saweenoti ar mana nama kroni un kurus es pa to laiku, kas pehz Deewa prahta buhs nolemts manai waldibai, ustizigi esmu apnehmees wehrot. Pahrleezinats no sawa usdewuma angstuma, wisa mana zenschanahs buhs ta, ka darbu turpinaschu taî sinâ, kahdâ tas nodibinats: Wahziju padarit par meera pili un saskanâ ar sabeedrotahm waldibahm, kâ ari ar walsts un Pruhsijas likumâ nosazitahm eestahdehm kopt Wahzu semes labklahjibu.

Manai ustizamai tautai, kas gadusimteneem tâ labâs, kâ launâs deenâs turejusehs pee mana nama, es neschaubigi ustizos; jo es esmu pahrleezinats, ka uf teem pamateem, kas zelahs no waldneeku un tautas neschkiramas saweenibas, kura, ne-atkaribâ no wiseem pahrgrosijumeem walstsdsihwê, ir Hohenzollern zilts ne-isnihzinams mantojums, mans kronis katrâ laikâ buhs tikpat droschs, kâ tahs semes labklahjiba, uf kuras waldischanu es nu esmu aizinats un kurai es solos buht taisns un preeksch un behdâs ustizams kehninsch.

Deews man lai dod sawu swehtibu un spehku schim darbam, kuram nu peeder mana dsihwiba!"

Schis pasludinajums, zik no awischu sinahm redsams, darijis netikai uf Wahziju, bet ari uf zitahm Eiropas walstim labu eespaidu, tapehz ka jaunais keisars grib meera ustureschanai par labu waldit. Wina wahrdi modina pilnas meera zeribas, tapehz wispahriga wehleschanahs, lai jauno waldneeku Deews ilgi usturetu pee dsihwibas. Pee schihs paschas reisas ari japeemin, ka keisars sawu wezako dehlu, tagadejo Wahzu kronaprinzi, eezehlis par sawu weetneeku tahdâs reisâs, kur pats tiktu aiskawets walsts darischanâs.

Franzija. Tautas weetneeks Lagèrs, generała Bulanschê pasihstamais peekritejs, pee goda meelasta Lijonâ turejis runu, kurâ aplinkus norahdijis uf Bulanschê'u, ka tas esot ihsti tas wihrs, uf kuru Franzijai jagreeschot sawas azis, lai wina tiktu nahkamibâ no jukahm pasargata. Bulanschê's no sawas puses ari gahdâ, lai arweenu buhtu kas jauns no wina dsirdams, par ko laudim buhtu ko runat. Tâ par peemehru winsch, kâ Franzuschu awises sino, apmekleja peektdeenu Lizeju (augstskolu) Klermon-Terranâ un dahwinaja skoleneem, kas winu apsweizinaja, katram par sihmulam ar usrakstu Latinu walodâ: „Strahdasim preeksch tehwijas" (Laboremus pro patria). Uf scheem wahrdeem sihmejotees, generalis tureja dedsigu patriotisku runu, kurâ winsch skoleneem atgahdinaja, lai katris no wineem zihtigi uf tam zenschotees, ka Franzija atkal eenemtu to weetu, kas winai peenahkotees un kuru winai nekad newajadsejis pasaudet, proti pirmo weetu Eiropâ. Lizejas preekschâ bija sapulzejuschees kahdi 500 zilweku, kas gribeja Bulanschê'u apsweizinat.

Italija. Strahdneeku nemeeri Româ, par kureem isgahjuschâ numurâ sinojam, leekahs schim brihscham apklususchi. Krispi leekahs skaidri sinot, no kahdas puses nahkuse strahdneeku usmusinaschana, jo pee apzeetinateem nemeerneeku wadoneem atrada naudu un musinaschanas rakstus. Kâ kahda ahrsemes awise raksta, tad minetâ usmusinaschana nahkuse no Orleanistu un pahwestneeku puses. Italijas waldiba schinî leetâ sperschot stingrus sotus.

Austrija. Kahda Wihnes awise nodrukajuse Bismarka rakstu, ko tas laidis Kalnokim. Schinî rakstâ pateizahs par issazito Austrijas lihdsjuhtibu Wahzijas saudejumâ. Schi lihdsjuhtiba peerahdot, zik nepahrraujami stipra esot draudsiba, kas pabalstotees uf abu tautu interesu weenadibu. Kalnoki atbildejis, sazidams, ka esot preeks nahkamibai, ka sabeedriba tik mas gadds jaw tik dsili eesaknojusehs. Draudsibas meera saites tagad un turpmak israhdischotees par jo stiprahm. Austrija Ungarija pilnigi palaujotees uf keisaru Fridrichu.

Wihnes uniwersitates Wahzu studenti uf Berlini esot nosuhtijuschi deputaziju, kas lai peedalotees pee keisara Wilhelma behrehm.

Kâ no Krakawas teek sinots, tad Wislas upe stipri usplubduse un apdraudot wisu apkahrtni ar pluhdu breesmahm.

Bulgarija. Lai gan Bulgarijas waldiba naw ne no weenas leelwalsts atsihta, tomehr wina par tahdu eeskatahs un tamdehl ari nospreeduse sehrot par Wahzijas keisara nahwi. — Uf rakstu, kuru Turzijas waldiba peesuhtija, taî issazidama Bulgarijas waldibu par nelikumigu, Bulgarijas waldiba wehl naw atbildejuse.

Wehstules un sinojumi.

(„Mahjas Weesa" Originalas korrespondenzijas).

No Slokas mums raksta: Mums Sloka pagahjuscho gadu atnahza jauns dakteris, Petschka kungs, wezâ daktera Kaplera weetâ, kas jaw preeksch 5 gadeem aisgahja uf Dobeles maso Behrses krona muischu, tur uf dsihwi nomesdamees un slimnizu un apteeku eetaisidams. Muhsu jaunajam dakterim Slokâ ir pilnas rokas darba, jo slimneeku nahk no malu malahm, tâ ka ruhmes peetruhkst preeksch slimneekeem, kamehr slimnizu eetaisihs. Wiswairak ir azu slimneeki.

Kahdas slimibas brihscham no ahrsta negrib likt isahrstet, to es pats, scho rindinu rakstitajs, dabuju peedsihwot. Tas bija tâ: Preeksch pahri nedelahm pee muhsu daktera eenahk kahda seeweete, Schihdeete, un zek preekschâ it sawadu slimibu, kas, pehz winas wahrdeem latwiski tâ skanetu: „Zeenige daktere leelkunge, juhs esat daudz saimneekes ar daschadem slimibem isdseedinajuse; es esmu nahkuse pee Jums, luhgt sahles preeksch sawe wihre Jankele". — Dakteris pagreesees, prasa: „Ar kahdu slimibu juhsu wihrs Jankelis ir saslimis?" — „Zeenige daktere leelkunge", Schihdeete atbild, „winsch mane nemas nemihle un grib mane pawisam atstaht". — „Nu labi", dakteris atteiz, „juhsu wihram Jankelim ir janahk schurp pee manim, lai winu labi apskatos un pahrmekleju, tad tikai waru winam sahles parakstit; eitat un atwedat winu schurp!" — Pehz pahri stundahm Schihdeete atnahk tik weena pate. „Zeenige daktere leelkunge, mane wihre Jankele pee jums nenahk ne par ko, lai wine turpat uf weetas sit noste". — „Tur es neka newaru lihdset, nedz kahdas sahles parakstit", dakteris atteiza.

Tahdu atbildi dabujuse, Schihdeete aisgahja.

Kahds Slokas.

No Skrihwereem mums raksta: Uf Rigas-Dinaburgas dselsszeła 27. februara wakarâ, brauzeenam Nr. 6, 71. werste aiz pastes wagona otrâ wagona preekscheje diwi riteni isskrehja is sleedehm un tahdâ buhschanâ kahdas 2½ werstes brauza, kamehr wehlak kahdus 100 soļus no Skrihwerstanzijas aptureja. Laimiges pasascheeri pat nesapnoja, kahdâs breesmâs tee bijuschi. Dselsszetam kahdas 600 skruhwes nogreestas (nolaustas). Dbl. Itbs.

No Raunas Jauneneescheem mums raksta: Schagada „Mahjas Weesa" 2. numurâ rakstiju, ka muhsu zeenijamais dsimtsleelskungs apsuhdsejis weenu dalu saimneeku parahdu dehl; tagad dabuju sinat no kahda teesnescha, ka parahdâ palikuscheem maksatajeem, kas stipri ir zihnijuschees schini gadâ parahdus nomaksat, leelskungs buhschot gaidit truhkstoscho parahdu dalu weenu gadu wehlak un wehl nowehlejis diweem slimeem saimneekeem, lai teesa eetot par palihgu pee mahju isrenteschanas. Lai schehligais Deews swehti bagatigi muhsu leelkunga tehwa roku! Gan wehlaki, kad Deews sawu bagatu roku atwehrihs, tad wisus parahdus nomaksasim.

Kahds J. K., no Jauneneescheem sinodams, bija peeminejis daschas schejeenas sabeedribas un winu beedru skaitli. Beedru skaitlôs winam druszin misejees, tapehz to te pahrlaboschu. Sawstarpigai ugunsapdroschinaschanas beedribai ir 28 beedru un lauzineeku prehmiju beedribai 40 beedru. P. S.

No Zeswaines puses mums raksta: Nakti no 9. uf 10. februari sagli eelaususchees Mahzitaja walsts Usnes mahjas stallî, steenu atmuhkedami, un tad issaguschi jaunu kehwi; bet nedrihkstedami west gar ehrbegi pa zelu, weduschi ahrpus zela, kur tad kehwe eegrimuse sneegâ. Newaredami laukâ dabut, norahwuschi, projam eedami, sakas un panehmuschi lihdsâ loku. Laikam tee paschi sagli pehz tam nogahjuschi uf Zeswaines Schlakes krogu un stedelê eelaususchees. Tur atkal atraduschi weenu kehwi un sahkuschi to juhgt ragawâs; bet tani paschâ brihdî peebraukuschi ar dehlu wesumeem. Negribedami dehlus laukâ atstaht un eeraudsidami, ka stedeles durwis wakâ, braukuschi tuhlit eekschâ. Sagli manidami, ka labi nebuhs, laiduschees lapâs, kehwi turpat stedelê atstahdami. Otrâ rihtâ tee paschi dehlu wedeji braukdami, eeraudsijuschi schejeenas Karatawu kalnâ tuwu pee zeła sneega gubu un apkahrt zilweku pehdas. Wini gahjuschi luhkot un atraduschi Usnes mahjâs sagtâs sakas un loku. Taî paschâ deenâ polizija apzeetinaja diwus jaunekłus, tapehz ka tee newareja peerahdit, kur pa nakti bijuschi. Abus apzeetinatos jaunekłus nosuhtija uf Zehsim. M—s.

No Pinkineekeem un Beberbekeescheem mums raksta: Janwara mehnesî muhsu jaunais mahzitajs, zeen. Gustaws Kleman kungs, eesahka apkahrt braukt pa muhsu abu draudschu mahjahm, behrnus usrakstidams pehz wezuma, lasischanâ, katkisî un bibbelstahstôs pahrklauschinadams un wezakus paskubinadams uf to, lai pirmak paschi sawus behrnus mahjâ mahza, pehz tam, ja eespehjams, lai skolâ suhta. Pehrn, pirmajâ seemâ, winsch gan ik katrâ mahjâ brauza; schoreis tik zeemôs un weenajâs mahjâs, pee kam weenam pehrminderim bija lihds jabrauz, ka neweens behrnus nepaslehptu. Par tahdu labdaribu mehs zeen. mahzitajam issakam sirsnigu pateizibu.

Pee schihs paschas reisas buhtu peeminams, ka janwara mehnesî daudz no muhsu behrneem palika slimi ar masalahm, ar karsoni un galwas un kruhschu slimibu; ziti ari mira. Muhsu Schwarzmuischas skola un Annas skola, abas tika uf kahdu laiku slehgtas. Paschâs skolâs bija behrni palikuschi slimi; muhsu Beberbeku Wilzin saimneekam Annas skolâ nomira trihs behrni, tâpat ari maso Trentschu Wikumam Dsilnam diwi behrni; tikai reta swehtdeena paleek, kur neteek glabati gan wezi, gan jauni.

Sinotajs.

No Olu walsts mums raksta: Scho seemu pee mums isdaritas kahdas diwas sahdsibas ar usbrukschanu. Pirmâ usbrukschana notika seemai sahkotees, kur kahds walsts saimneeks, no tirgus mahjâs eedams, dabujis ar keegeli stipru siteenu pa galwu, tâ ka pakritis pee semes, kamehr saglis scho brihdi isleetajis, iswilkdams no keschas naudas maku ar wairak kâ desmit rubleem. Otrs usbrukums notika nupat pehdejâ laikâ, kur kahds eereibis zilweks, no kroga uf mahjahm eedams, tizis stipri sadausits, bet tê saglim nekas nelaimejees, jo bijis tikai weens rublis ar kahdahm kapeikahm un to paschu nespehjis ahtrumâ israut. Tâ ari kahdam linu saglim ne-isdewahs labi, jo linus nosadsis, tas tos nesis pa zelu, bet redsedams, ka nahk preti zilweki, lizis kahjas pa plezeem un laidees no zeła projam. Tee tschetri jaunekli, kas preti nahkuschi, redsedami, ar kahdu putnu teem darischanas, dsinuschees pakal, kamehr to panahkuschi. Tê saglis nogulees augschpehdu semê un kakawihsigi kepurojees, gan ar kahjahm sperdams, gan ar rokahm plehsdams, kas sinams winam neko nelihdseja. Kad to sanehmuschi, tad to noweduschi peenahzigâ weetâ aiz restehm.

Krogu dsihwe pee mums wehl deesgan plaukst, o daschs, kas pagahjuschâ gada pelnu notehrejis, jaw prot uf nahkoschâs wasaras bagato „asnu" rehkina eemest kahdu „knagi".

Nakti no 16. uf 17. februari nodega schejeenas Jauneschan saimneekam Strasdinam rija. Winetâ eksla kâ jaw paredsedama drihsumâ sawu nahwi, stahweja ar gluschi noplihsuschu jumtu, kas weetu weetahm bija peelahpits ar jaunu garkulu.

Schogad mums bija trihsreisiga pagasta wezakâ wehleschana. Pirmo un otro reisu eewehleja L. mahjas saimneeku B., bet skad tas slimibas dehl atteizahs, tad trescho reisu eewehleja G. mahjas saimneeku, J. Luhsa kungu. M—s.

No Baldones (Kursemê) mums raksta: Seema, kura wehl pastahw paschâ stingrumâ, mas ko behdâ par saules siltajeem pusdeenas stareem. Wezi laudis saka, ka tik stipru, no weetas pastahwoschu saltumu newarot atgahdatees, no kam redsams, ka schi seema saltumâ ir daudz aukstaka neka daschas zitas pagahjuschas. Sneega puteni, kuri schoseem tik beeschi, ihpaschi februarî, plosijahs, padarija zelus gluschi par ne-ejameem un nebrauzameem, tâ ka brauzejeem un kahjineekeem wajadseja daschas deenas palikt meerâ un tikai nokkatitees uf nemeerigo laiku. Pakalni un eelejas ir beesa sneega un leelo putenu dehl palikuschi weenlihdsigâ lihdsenumâ. Ja sneega nokuschana pawasarî notiks peepeschi, tad buhs gaidami nenowehrschami pluhdi, kas uhdens malâ dsihwoscheem eemihtneekeem padarihs deesgan prahwas skahdes.

Bahlinu Janis.

Iz Walsts galwas pilschtas.

Peterburga. Keisara Majestate usdewa Tronamantineekam Zesarewitscham, buht par Wina weetneeku keisara Wilhelma behrês. „Wald. Wehstnesis" saka, ka schis Tronamantineeka pirmais zelojums uf ahrsemehm peerahdot, ka zeeschai draudsibas saitei starp abeem Keisaru galmeem japastahw ari keisaram Fridricham waldot, abahm keisaru walstim par labklahjibu un meera droschibu.

Peterburgâ, 1. martâ. Pee schahs deenas otrâ 5-proz. premiju aisnehmuma isloseschanas leelakee winnesti krita uf schahdeem numureem:

200,000 rbl. uf Nr. 6768 6.
75,000 „ „ „ 17,842 33.
40,000 „ „ „ 9283 33.
25,000 „ „ „ 17,428 38.

3 winnesti à 10,000 rbl. uf NNr. 8203 11, 13,080 13, 10,941 42.

5 winnesti à 8000 rbl. uf NNr. 19,424 36, 1745 29, 13,941 37, 12,300 39, 5259 45.

8 winnesti à 5000 rbl. uf NNr. 742 31, 16,634 27, 2266 27, 114 37, 1581 35, 941 34, 15,729 14, 3320 37.

20 winnesti à 1000 rbl. uf NNr. 19,451 14, 15,135 45, 11,792 28, 2932 42, 19,901 43, 6072 36, 238 33, 10,192 44, 4381 41, 9285 24, 7280 32, 15,089 9, 10,965 11, 15,770 10, 18,047 29, 4446 50, 765 41, 5054 3, 13,689 10, 11,614 42.

Winnesti à 500 rbl.

Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.	Ser.	Nr.
5192	1	10238	10	10551	21	16272	32	4096	41
11482	1	981	11	10703	21	19426	32	9671	41
15060	1	7384	11	13429	21	3473	33	17802	41
15504	1	7395	11	14422	21	6041	33	4000	42
5017	2	7635	11	16233	21	10196	33	6511	42
8310	2	12833	11	6399	22	14217	33	9545	42
11422	2	13931	11	16867	22	16564	33	14001	42
18276	2	14813	11	3551	23	803	34	9134	43
18521	2	2723	12	5658	23	2475	34	14232	43
19989	2	3653	12	6668	23	3417	34	19526	43
19133	2	3898	12	7960	23	7084	34	2187	44
113	3	11233	12	16119	23	7740	34	6175	44
3848	3	12912	12	16533	23	13070	34	8214	44
4337	3	12998	12	11375	24	13160	34	8374	44
11002	3	1238	13	17026	24	16368	34	10606	44
16756	3	6680	14	19667	24	16422	34	11314	44
18696	3	16278	14	2143	25	17280	34	11960	44
8201	4	1603	15	2283	25	18408	34	16766	44
15638	4	4295	15	3302	25	4894	35	914	45
17023	4	6806	15	4291	25	10960	35	3005	45
2966	5	9045	15	10893	25	11922	35	3977	45
5549	5	12558	15	13483	25	12850	35	4290	45
11107	5	14742	15	16064	25	17360	35	11327	45
14853	5	15881	15	2261	26	18726	35	12922	45
19841	5	112	16	9203	26	702	36	14759	45
731	6	1636	16	16883	26	3356	36	18296	45
3646	6	6107	16	17971	26	14089	36	3770	46
6767	6	7360	16	6161	27	15919	36	4256	46
10447	6	10284	16	8310	27	15966	36	9235	46
10563	6	19752	16	12696	27	1062	37	11112	46
661	7	1473	17	3032	28	1522	37	12694	46
2623	7	2868	17	3744	28	8092	37	14508	46
5066	7	13050	17	18600	28	9210	37	8331	47
7211	7	19470	17	6209	29	12409	37	12279	47
7871	7	4005	18	9899	29	12469	37	15245	47
15390	7	10241	18	13609	29	16689	37	17009	47
16443	7	10920	18	19312	29	8155	38	19393	47
3570	8	12685	18	19713	29	8865	38	2431	48
6443	8	14143	18	4812	30	3032	39	2744	48
13783	8	18711	18	7785	30	13332	39	10068	48
14155	8	420	19	10042	30	18279	39	15713	48
14964	8	4902	19	14899	30	176	40	545	49
16127	8	16707	19	15139	30	267	40	4193	49
19369	8	18999	19	16110	30	738	40	7470	49
420	9	19160	19	264	31	12529	40	12268	49
6078	9	557	20	471	31	13199	40	3296	50
7732	9	613	20	8164	31	19661	40	5057	50
15362	9	2020	20	8441	31	19668	40	5902	50
18221	9	2209	20	8787	31	982	41	8080	50
7676	10	4213	20	17397	31	1539	41	8317	50
8427	10	16218	20	12712	32	3937	41	12046	50
10202	10	6355	21	13600	32	5794	41	17428	50

Amortisetas tika schahdas serijas:

19,980, 5526, 15,213, 10,871, 17,774, 7161, 7546, 17,568, 13,161, 5637, 19,963, 4786, 18,561, 879, 8783, 13,400, 6176, 8052, 6074, 13,177, 3526, 4714, 19,339, 4935, 17,526, 7212, 14,278, 5840, 16,373, 1577, 12,101, 311, 2507, 15,615, 3290, 397, 11,018, 9749, 15,466, 4336, 19,054, 6460, 3748, 8064, 7300, 5202, 7022, 14,994, 4, 10,599, 17,660, 7044, 15,707, 6531, 7615, 11,583, 7864, 12,966, 12,798, 18,914, 5646, 16,491, 8126, 19,747, 17,128, 19,613, 19,815, 283, 13,420, 10,032, 2293, 12,497, 18,159, 16,673, 1012, 19,028, 102, 134, 14,226, 6024, 11,534, 18,212, 19,380, 13,965.

Peterburga. „Journ. de St. Pétersbourg" raksta: Muhsu Keisara dsimschanas swehtkus pilnigi istrauzeja sina par keisara Wilhelma nahwi. Wehsturneeka sihmula wajaga, lai daudſ maſ aprakstitu scho zehlo wihru, kas aisgahjis pee Deewa. Mehs tikai waram sazit, ka par scho saudejumu pee mums masak nesehrojahs, kà Wahzijà. Mums tikai wehl jaleezina, ka scho waldneeku, kas tahdâ ahrkahrtigâ mehrâ strahdajis preeksch sawas walsts leeluma un slawas, pee mums mihleja kà muhsu waldneeku nama un wisas Kreewijas draugu. Pahri par 60 gadeem wezs nahzis uſ trona, winsch stingru roku wadijis waldibu un sawu tautu nowedis slawas pilnà stahwokli, no sahkuma lihdſ beigahm tai dodams preekschsihmi, ka pilnigi janodohas wispahrigai labklahjibai. Nekad nedsihdamees pehz popularitates, ja, no tautas eenaida peespeests atstaht tehwiju, winsch galu galà tapa par pawalstneeku wiswairak mihloto un zeenito waldneeku, kahds Pruhschu wehsturê peedsihwots. Tas notika tadehl, ka winsch pasina tikai peenahkumu.

Peterburga. „Wald. Wehstnesis" sino, ka uſ Keisariſko pawehli peektdeen preekschpusdeenas uſ sehru deewkalposchanu preeksch keisara Wilhelma ja-eerodahs lutera Petera basnizà: pilsgalma un walstspadomes lozekleem, ministreem, senatoreem u. z., — Dsiłàs sehru krahsàs, ar Pruhschu ordeneem; birscha, walstsbanka un keisariſkee teatri paleek slehgti.

Par waldoscha senata kriminal-kasazijas departamenta darboschanos 1887. gadà lasamas schahdas sinas: uſ 1. janwari 1887. g. palika 2,417 leetas; 1887. gadà peenahza jaunu leetu pawisam 11,619, salihdsinot ar gadu eepreekschu, 510 wairak, un isspreeda 10,796 leetas jeb 678 leetas masak neka 1886. gadà. Uſ katra senatora, kas dewa sinojumus teesàs sapulzès, zaurmehrà nahza 436 leetas. Uſ 1. janwari 1888. g. palika ne-isspreestas 3240 leetas jeb 823 wairak neka gadu eepreekschu.

Nedelas pahrskats par notikumeem Baltijà.

Pehrnawas apgabala II. draudses teesa, kà pehz „Sakalas" sino „B. W.", pagastu waldehm peesuhtijuse schahdu zirkularu: „Kahda draudses teesa Widsemes gubernatora kungam eesuhtijuse luhgumu, lai pagasta waldehm atlautu no pagasta lozekleem nemt maksu: 1) strahpes naudu par pagasta nodoklu wehlu atlihdsinaschanu; 2) aismaksu par pasu blanketehm un galwas-naudas grahmatinahm; 3) peemaksu no ahrpus pagasta dsihwojoscheem lozekleem, kuri naudu un notezejuschas pases peesuhta par pastu un zaur to pagasta eerehdnus peespeesch braukt uſ pilsehtu pasta stanzijà, lai sanemtu suhtijumus. — Uſ scho luhgumu gubernatora kungs dod schahdu atbildi: 1) Par nodoklu maksas aiskawejumu newar nemt strahpes naudu, tadehl ka par to semneeku likumòs nekas naw sazits, un pee tam strahpes maksas nemschana par nodoklu aiskawejumu walsts likumòs § 523 (Томъ Св. зак. изд. 1857 г.) taisni aisleegta. 2) Aismaksu par pasu blanketehm un galwas-naudas grahmatinahm newar nemt, tadehl ka tas likumòs naw nosazits. Tehrinus par pasu blanketu isgatawoschanu war nemt no pasu naudahm; bet tehrini par galwas-naudas grahmatinahm jaismaksà no pagasta naudas, tadehl ka schihs grahmatinas jadod wiseem pagasta lozekleem. 3) Par pasu un naudas-wehstulu sanemschanu no pasta un jaunu pasu suhtischanu, preeksch kam pagastam ja-iswehlè ihpaschs zilweks un jamaksà tam wajadsigà atlihdsinaschana uſ pagasta likuma 11. paragrafa pamata pagasta weetneeku sapulzè war nospreest un scho maksu wehlaki no pasineeka peedsiht."

No Schwitenes. Pehz Kursemes semneeku likumu 302 § nosazijumeem, tà „L. Aw." raksta, wareja lihdſ jauno medibas likumu eeweschanai 1877. g. pagasta un muischas eezirknu eemihtneeki weenigi ar muischas polizijas atwehli turet schaujamos rihkus. Medibas likums un 1887. gadà par isskaidroschanu dotà, Kursemes gubernas pahrwaldes pawehle nu nosazija, ka preeksch schaujamu rihku tureschanas tahdas atwehles nemaſ newajagot, bet katram atwehlets turet eerotschus, ja tikai medibas nosazijumi neteek pahrkahpti. Zaur scheem nosazijumeem ir nu apzerdsibas sinà leels solis sperts uſ preekschu; jo nu masakais ir eespehjams, no laupitaju, saglu, traku sunu u. t. j. pr. usbrukumeem zaur eerotscheem sargatees un atgainatees. Bet daschà sinà ir ari saws nelabums no tam zehlees; jo nu katris puika eegahdajahs pistoles, rewolwerus u. t. pr. Tomehr ari tas nebuhtu kaitigs, ja schee eerotschi weenigi preekschminetòs gadijumòs poschaisstahweschanas sinà tiktu leetoti; bet, deemschehl, tà tas naw. Tà par peemehru Schwitenes muischà dsihwo par dahrsa puischeem, kalpeem, kutscheereem u. t. j. pr. wairak tà nosaukto Pruhschu-Leischu, no kureem wairaki eegahdajuschees rewolwerus, — bet, pats no sewis protams, bez wajadsibas, un newis preeksch paschaissargaschanahs. Weenigee gadijumi, kur schee waroni domà minetos eerotschus leetot, ir krogi waj turceenas tà sauktàs balles, kurôs tee eedsehruschees mekle strihdu, kildu un kauschanos, un tad draudè ar noschauschanu. Ka pee eedsehruschà zilweka no draudeem lihdſ ispildischanai ir loti maſ solis, tas katram sinams, un tamdehl war notikt breesmas it peepeschi. Buhtu gan peenahzigas eestahdes usdewums, schos waronus pahrmahzit, un ja ne zitadi, tad masakais wineem aisleegt, eerotschus krogà nemt lihdsà.

Iſ Rigas.

Sinas iſ Rigas teesahm. Rigas rahtes kriminaldeputazijà starp zitahm leetahm ari isspreeda schahdas, ko atstahstam pehz „Rig. Ztg."

Pee Leel-Ekawas peerakstitam semneekam Krischjahnim Brekim peespreeda 40 rbl. naudas soda jeb 12 deenas arestes par to, ka winsch pehrnà gada 29. junijà pahrdewis wehschus, kas bijuschi par maseem.

Tirgotajai Proskowjai Timofejewai peespreeda 25 rublus naudas soda jeb 7 deenas arestes par to, ka wina pehrnà gada 30. aprilî uſ tirgus uspirkuse wistas preeksch pahrdoschanas.

Pehrnà gada 30. augustà Richards Wendts, kas uſ Tukuma dselsszela no konduktora wairak reisu tizis usaizinats, lai logus kupejà tikai weenà pusê atdarot, schim usaizinajumam nebij paklausijis, tapehz no schandarma Sasumuischas stanzijà tika usaizinats, lai brauzeenu atstahjot, ko winsch ari darija. Bet kad brauzeens sahka braukt, winsch raudsija taî eekahpt, bet no tam tika atturets, pehz kam stanzijas preekschneeku ar nepeeklahjigeem wahrdeem saimoja. Par to winam peespreeda 40 rublus naudas soda jeb 12 deenas arestes.

Tirgonis Emils Arnals pehrnà gada 17. julijà bija polizijas pahrwaldê nonahzis un pagehrejis runat ar wezako polizijmeistru. Kad kwartalwirsneeka palihgs Poreschs, kas tur bija deschurê, winam sazija, ka polizijmeistrs sawà kabinetà aisnemts darischanahm un tapehz tur newarot ee-eet bez peeteikschanahs, bet Arnals scho isskaidrojumu ne-eewehroja, kabinetà tuhlit ee-eedams. Uſ eesneegtàs suhdsibas un ismekleschanas aktu pamata teesas apsuhdsetam nepaklausibas dehl pret polizijas eerehdni peespreeda 25 rublus naudas soda jeb 7 deenas arestes.

Pehrnà gada 20. oktobra naktî pee Leel-Straupes peerakstitais Jahnis Teteris un korkugreesejs Juris Gails, kas bija plihtejuschi pilsehtà, gahja uſ mahjahm. Ejot Teteris pakrita gar semi, Gailis apkampa sawu beedri, lai to uszeltu, un zeldams iswilka Teterim naudas maku ar 5 rubleem iſ kabatas. Kad Teteris wehlak pamanija, ka naudas maka nebija klaht un tamdehl suhdseja, tad Gailim, kas neleedsahs, ka naudas maku iswilzis, peespreeda sahdsibas dehl 3 mehneschus zeetuma.

Pulkstentaisitajam Jankelim Jappem, kas 31. julijà 1885. gadà bija pirzis pulkstenu no sawa soda iszeetuscha Ludwiga Ginthera, sinadams, ka pulkstens sagts, peespreeda slehpschanas dehl 100 rublus naudas soda jeb 1 mehnesi arestes.

Maskawas Ahrrigas pahrwaldei nodotas sekoschas, kahdai nedroschai personai atnemtas leetas: selta kapselu pulkstens Nr. 31282 ar misina kehdi; selta dahmu pulkstens Nr. 19053 ar garu talmi kehdi; pahrs selta aukaru; sudraba aproze; sudraba, iſ peezkapeiku gabaleem taisita aproze; sudraba broscha (sakta); 2 sudraba ehdamkarotes; apsudrabots auglu nasis. Personas, kuras war peerahdit, ka minetàs leetas winahm peeder, lai peeteizahs Maskawas Ahrrigas pahrwaldê. (R. P. P. A.)

Semkopibas un saimneezibas nodaļa.

Par mehsleem.

(No Th. Weicherta.)

I.

Wahrds „mehsli" semkopibâ apsihme ik katru weelu, kura zaur dabas spehku jeb zaur zilweku semei pasneegta top un kura augeem kà radischanas un ustura lihdseklis der.

Mehslus eedala organiskâs un beforganiskâs mehsloschanas weelâs; organiskas mehslu weelas mehs dabunam iſ lopu un augu walsts, beforganiskas iſ mineralwalsts. Pee organiskahm (wegetabiliskahm un animaliskahm) mehsloschanas weelahm peeder wisi zilweku un lopu iskahrnijumi, wisi lopu atkritumi, wisas augu walsts pakaisu weelas, wisi sehtswidus netihrumi (schkuhres), salee augi, kuri mehsloschanai issehti, wisi uhdens augi, kà peemehram kalwi, meldri u. t. pr.

Pee beforganiskahm (mineraliskahm) mehsloschanas weelahm mehs peeskaitam pirmâ schkirâ wisus mahkslas mehslus, wisadas semes schkiras kà kuhdru, mahlu, merteli u. t. pr. daschadas sahlis, pelnus, ogles un daudſ ziti wehl.

Komposts ir animalisku, wegetabilisku un mineralisku mehsloschanas weelu kopmaisijums.

Bez tam mums ari wehl ir atmosferiskas mehsloschanas weelas; pee tahdahm mehs peeskaitam gaisu, (skahbekli, oglu skahbi un slahpekli) atmosferiskos puteklus, leetu un rasu.

Sen tas jaw peerahdits zaur peedsihwojumeem, ka bez mehsleem augi newar isdotees. Bet lai nu mehsli to labumu, kuru no wineem sagaida, pateesibâ waretu atnest un semes wehrtibu gadu no gada pawairotu, tad wajadsetu pee winu eeguhschanas, pawairoschanas un isleetaschanas sekoschu eewehrot:

1) Augu pastahwoschas weelas ir: oglu- un uhdens weela, slahpeklis, kalkis, natrons, kalis, alona un olu weela, dselss, mangans, klors, fosfora- un sehrskahbe. Truhkst weena jeb otra no schihm, preeksch augu pastahweschanas un ustura wajadsigahm weelahm, tad augi loti nepeeteekoschi, jeb nemaſ ne-augs; tad nu wajadsehs zaur mehsleem semei truhkstoscho dot. Wehl peeminams buhtu, ka zaur dabas spehkeem augu usturai skahbeklis, oglu- un uhdens weela un drusku ari slahpeklis semei top doti.

2) Semkopim wajaga netik ween augu pastahwoschàs weelas, bet ari semes aramo un tahs apakschkahrtu pamatigi pasiht, lai waretu semei truhkstoschahs weelas zaur mehsleem dot.

3) Mehsleem wajaga tahs weelas saturet, kuras semei truhkst un kuras (weelas) seme zaur dabas spehkeem newar eeguht; tikai sem tahdeem apstahkleem augi spehzigi warehs isdotees. Par peemehru, kad mehsli wehl zitas weelas, kà arseniku, bromu, jodu, kromu, kapara-oksidu leelakâ mehrâ saturetu, tad tas tik weenigi augu isdoschanai, augschanai, kaitetu. Tadehl ari semkopim wajaga, pirms winsch mehslus leeto, ari winu weelu, saturu, pamatigi pasiht, ko tik weenigi zaur kimisku analisi war panahkt.

4) Pee mehslu eeguhschanas wajaga wisleelako wehribu uſ tam greest, ka mehslôs peeteekoschas mineraliskas weelas un slahpeklis atronahs; jo skahbekli, oglu- un uhdens weelu augi jaw tà kà tà ar lapahm un saknehm iſ gaisa un semes sewim peewelk.

4) Daschadahm mehslu weelahm ir ari semê pee augu weikschanas daschadi panahkumi, jo daschas (weelas) augu ustura, to spehzina un audsè, zitas atkal netikai ween augus ustura, bet ari daschas semes dalas un to weelas augu usturai sagatawo, wehl daschas semi pahrlabo, to irdina waj ari seen, mitrina waj schahwè un winu (semi) saules stareem pee-eetamu dara, to sasilda waj atwehsina.

6) Semkopim wajaga ari eekschejo un ahrejo auga kermeni un ta organus pasiht, winam wajaga sinat, kà wini (augi) zaur mehsleem wislabaki weizinahs un kahdâ sinâ mehsli augeem ari kaitigi war buht.

7) Uhdens augu weikschanâ un augschanâ ari loti eewehrojamu un swarigu lomu spehlè, jo winsch mehslu weelas iskause un augeem peeejamas dara, bet kaitigs winsch tad top, kad semei ir zaurlaidoscha apakschgrunts, un loti ahtri kustoschas mehslu weelas, zaur ko mehslu weelas semê top eeskalotas.

Sinams ir, ka augi semei barojoschas usturas weelas atnem; ja nu semi noplizinat negribam, tad mums semei to wajaga atdot, ko ta saudejuse. No tam ari redsams, ka tahdu mehsloschanas weelu nemaſ naw, kas semi uſ muhschigeem laikeem pahrlabotu.

Pakaisas. Pakaisahm ir tas usdewums, lopeem tihru un siltu gulu radit, to weselibu weizinat, mehslu weelas sewi usnemt, mehslus pawairot un winu wehrtibu pazelt. Pakaisas war diwejadas buht: wegetabiliskas un mineraliskas.

A. Wegetabiliskas pakaisas. Pee wegetabiliskahm pakaisahm peeder wisi salmi, tupenu laksti, koku lapas, skujas, kalwas, meldri un daudſ ziti wehl.

Wegetabiliskàs pakaisas pa leelakai dalai leeto sausas, lai tahs labaki lopu iskahrnijumu schkidràs dalas waretu sewi usnemt un ahtraki truhdet. Lopu iskahrnijumi top zaur pakaisahm irdinati; gaisa skahbeklis, bez kura nekahda truhdeschana naw domajama, war brihwaki eespeestees un augeem ahtraki usturas weelas sagatawot.

Wegetabiliskàs pakaisas ari rada humusskahbi, jo winas leelâ mehrâ oglu weelas satura, kura saweenojumâ ar skahbekli un uhdens weelu rada scho humusskahbi iſ 56,700 dalahm oglu weelas, 4,789 dalahm uhdens weelas un 38,511 dalahm skahbekla sastahwoschu. Semei ir nepeezeeschami humusskahbe wajadsiga, jo wina augeem oglu weelu dod, un semi, oksidus un daschas sahlis augu baribai sagatawo. Bez tam no leela swara ir, ka humusskahbe augeem kaitigàs alkalijas neitralisê.

Zaur pakaisahm ari stipra seme top irdinata, tà ka gaisam un saules stareem eespehjams peetapt un seme war ahtraki isschuht. Ari wegetabiliskàs pakaisas dod zaur sawahm mineraliskahm weelahm augeem usturu.

Par wegetabiliskahm pakaisahm wispahrigi runajuschi, tagad apluhkosim katru pakaisas schkiru sawrup.

a) Salmi. Salmi sawas porestitates dehl ir tahs wislabakahs pakaisas. Pakaisahm ir, daschadu labibas schkiru salmeem, daschada wehrtiba. Jo wairak usturas weelu salmòs atronahs, jo leelaka wehrtiba wineem kà pakaisahm ir. Jo masak noplauta labiba laukâ isslijuse, jo wehrtigaki salmi. Jo wairak labiba salmòs eenahkusehs, jo masaka pakaisu wehrtiba. Pahkschu augu salmi ir labaki par wahrpu salmeem; kweeschaji un rudsaji ir labaki par ausajeem un meeschajeem.

b) Tupenu laksteem (kartupelu wihteem) ari tapati mehsloschanas wehrtiba.

c) Koku lapas un skujas. Lapas un skujas wairak mineraliſku weelu satur kà salmi un tamlihdſ ari semkopibâ leelakâ wehrtê.

Lapas un skujas wajaga laiku rudeni sakraht un sausumâ usglabat, ka leetus mehslojoschàs weelas ne-isskalo. Tahs lapas, kuras tik weegli nesatruhd, kà klawu, osolu un alkschnu lapas, wajaga leelâ gubâ salikt, lai tahs wisu pirms sakaistu.

Klawu lapas loti leelâ mehrâ kalka semi un fosforskahbi satura, tadehl loti teizamas mehsloschanai.

Wismasakàs mehsloschanas ihpaschibas satur behrsa, oscha, apses un kahrkla lapas.

d) Kalwas. Daschi, kas pee upehm dsihwo, war loti daudſ kalwu dabut; schihs tikai tad pakaisahm leetojamas, kad labi isschahwetas, jo kad salas kaisa, tad tahs nemaſ nesatruhd, bet otrâ gadà mehslôs tikpat salas un frischas, ka nule plautas.

e) Meldri. Meldri ir labaki par kalwahm, tee sawas porestitates dehl gandrihſ salmeem lihdsinajahs, bet winus ari tikai labi schahwetus war leetot.

Iſ muhsu weesigàs sadsihwes.

„Rigas Latw. Beedriba".

Sestdeen, 5. martà 1888. g., beidsamà maksu-balle. Sahkums pulksten 9½ wakarà.

Swehtdeen, 6. martà 1888. g., teatris. Israhdihs „Launa sirdskapsina", skatu-luga ar dseedaschanu 5 zehleenôs, latwiski no Otilijas Klein. Sahkums pulksten 7 wakarà.

„Rig. Latw. amatn. palihdſ. beedriba".

Sestdeen, 5. martà 1888. g. Wastlahwju maksu-balle. Sahkums pulksten 8½ wakarà.

„Jonatana beedriba".

Swehtdeen, 6. martà 1888. g. Wastlahwju-balle. Sahkums pulksten 7 wakarà.

„Katrinas dambja palihdsibas beedriba".

Taî paschà deenà Wastlahwju-balle. Sahkums pulksten 7 wakarà.

„Rigas palihdsibas beedriba".

Tai paschà deenà Wastlahwju-balle. Sahkums pulksten 7 wakarà.

Tirgus sinas.

Rigà, 3. martà 1888. g.

Laiks turahs pee stipra sala.

Lini maſ eewehroti.

Kanepaji tàpat.

Kanepes, par weetigahm schahwetahm kanepehm prasa 134—135 kap. pudà, par 133 kap. pudà rastos daschi pirzeji.

Krona linsehklas bez weikala.

Brahka linusehklas, par schahwetahm 87½ sehklahm uſ weetas maksà 141 lihdſ 143 kap. pudà un uſ kugneezibas laika sahkumu 145 un 146 kap.; par stepju sehklahm sola 150 kap. pudà, bet par scho zenu nerodahs pahrdeweju.

Kweeschus schejeenas wajadsibahm pahrdod par 105 lihdſ 120 kap. pudà.

Rudsi, masumus pahrdewa par 63—64 kap. pudà, uſ aprila un maja peewedumu prasa 67 kap. un sola 65 kap. pudà.

Ausas, zaurmehrà ausas dabujamas par 55—58 kap. pudà, schahwetas par 60 un 62 kap. labàs baltàs ausas leekahs turotees uſ 66—69 kap.

Meeschi rahmi.

Deewa-kalposchana Rigas basnizàs.

Swehtdeen, 6. martà 1888.

Jehkaba basnizà:	Spred.	plkst.	9½	w.-mahz. Holst.
	„	„	12	igaun. mahz. Zinck.
Petera basnizà:	„	„	10	w.-mahz. Dr. Lütkens.
	„	„	6	mahz. Hellmann.
Domes basnizà:	„	„	10	w.-mahz. Gaethgens.
	„	„	2	mahz. Keller.
Jahna basnizà:	„	„	9	w.-mahz. Weyrich.
	„	„	2	w.-mahz. Bernewitz.
Gertrudes basnizà:	„	„	½10	latw. mahz. A. Walter.
	„	„	2	wahz. mahz. Hilbe.
Jesus basnizà:	„	„	10	wahz. mahz. Bergmann.
	„	„	2	latw. mahz. emer. Hartmann.
Mahrtinu basnizà:	„	„	10	wahz. mahz. Kaehlbrandt.
Trihsween. basnizà:	„	„	10	wahz mahz. Fromm.
Pahwila basnizà:	„	„	½9	latw. mahz. E. Walter.
	„	„	11	wahz. mahz. E. Walter.
	„	„	6	latw. mahz. E. Walter.
Reformatu basnizà:	„	„	10	mahz. Iten.

Naudas-papihru zena.

Peterburgà, 1. martà 1888.

Papihri.	maksf.	prasija.
Pusimperials	9 73	9 76
5% bankbiletu 1. islaidums	99½	99⅞
5% „ 5. „	97½	97¾
5% inskr. 5. aisnehmums	—	—
5% Austruma isnehmums no 1877. gada	98¼	—
5% „ „ „ 1879. „	97⅝	97⅞
1. 5% Kreewu prehm. aisnehmums	265	265¾
2. „ „ „ „	245	245¾
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	170	—
Odes. pilsf. hipoteku bankas 5½% obligazijas	92¾	93½
Kreew. sem. kred. 5% kihlu-sihmes	168	—
6% Charkowas semst. kihlu-sihmes	101	—
5% „ „ „	—	94

Berlines birscha.

15. (3.) martà 1888.

		Deenu eepreeksch
Kreewu kredit-bil. par 100 rubl. kassa	167 30*)	165 75
„ „ „ 100 rbl. uſ martu	167 —	165 25
„ „ „ 100 rbl. uſ aprili	166 75	165 —

*) 1 walsts-marka = 59,76 kap.

Tendenze preeksch Kreewu naudas papireem: zeta.

Jaunakâs sinas.

Widsemes gubernas walde isfludina „Widsemes gub. awisês“ Nr. 23 no 29. februara 1888. g. waldoscha senata pawehli, ka kriminalleetâs apsuhdseto turpmak wairs newar atstaht aisdomâ (sem schaubigahm domahm), bet ka teesnesim pehz eekschkigas pahrleezinaschanahs un pehz sadabuteem leetas peerahdijumeem apsuhdsetais (apgaustais) waj nu ja-attaisno, waj ja-atswabina no instanzes (zaur no-ilgoschanos, schehlastibas manifestu u. t. t.), waj janosoda.

Latw. III wispahrigee dseedaschanas swehtki. Kà lasitajeem jaw sinams, dseedaschanas swehtku komiteja usaizinaja zeen. koru dirigentus, nodot lihds 1. martam sawas balsis preeksch swehtku dirigentu zelschanas. Wakarejâ sehdê balsu nodoschanu slehdsot, israhdijahs, ka par swehtku dirigenteem ar leelu balsu wairakumu iswehleti: Rigas Latw. Dseed. beedribas kora wadons Wiegneru Ernest kgs un H. Sihle kgs, kas wehl no I. un II. dseed. swehtkeem labâ peeminâ. Tahlaki komiteja atrada par derigu, lai swehtku dirigenti nebuhtu pa daudz apkrauti darbeem un lai waretu pilnigi sawus spehkus upuret pirmai un otrai swehtku deenai, eewehlet wehl trescho swehtku dirigentu — treschahs deenas solistu konzertam, ihpaschi preeksch instrumentalmusikas rihkoschanas, un eewehleja profesoru Jurjanu Andreja kgu, Harkowâ. — Wehl komiteja nospreeda noschu eksemplaru skaitu no pirmahm puslokšnehm, kas bij masakâ skaitâ drukatas, zaur klahtpeedrukaschanu pawairot uz 4000 eksemplareem. — Wiegner kgs sinoja, ka sinamà broschira drihz buhs gatawa. Tahlak Wiegner kungs nolasija sawu preekschlikumu apdseedaschanas leetâ. Komiteja atrada to par derigu un usaizinaja winu uz nahkoscho sehdi to gatigi sastahdit. — Schepsky kgs sinoja, ka Sieslaks apsolijees wehlakais lihds 11. martam noschu drukaschanu pabeigt. — Pehdejâ nedelâ issuhtitas no garigahm dseesmahm 7. puslokšne un no laizigahm — 17., 18. un 19. puslokšnes.

No Zirsteem. Jaw 3. februarî muhsu skolas un pagasta nams aisdegahs; bet to isdewahs nodsehst. Tomehr 15. februarî tas nodega pawisam, tà ka tagad tikai apkwehpuschee muhri un skursteni ir redsami. (B.)

No Saleneekeem, Dobeles aprinkî. Pastahwigais, nedelu ilgais sneega putenis koti apgruhtina kahrtigu satiksmi. Zeli pa dalai 4 lihds 5 pehdas dsili aisputinati. Mescha lopini, kà: saki, stirnas un irbes aiz baribas truhkuma, pahrdroschi eerodahs pagalmôs — pat deenas laikâ. — Muhsu kaiminu mahzitaja muischâ pagahjuscho nedelu notikuse paschslepkawiba. Kahds atbrauzis sweschneeks eeschahwis sew lodi sirdî, kà domà, aiz nelaimigas mihlestibas. (B. W.)

Pee Piltenes pilsmuischas Dsehrwju mahjahm 5. februarî atrada noschautu Kuldigas semneeku Semaraju, kam nebija wisai laba slawa un kas sahdsibas dehl stahweja Kuldigas wirsteesas ismekleschanâ. Par slepkawahm israhdijahs Piltenes saimneeki Preede un Schulzs. Leetu ismeklejot israhdijahs, ka Preede ar Semaraju dsihwoja eenaidâ. Semarajs bija wairak reisas draudejis Preedi nošist un nodedsinat wina mahjas. Tahlaku ismeklets, ka Preede un Schulzs kopâ ar Semaraju 4. februarî isbraukuschi no Piltenes. Zelâ Semarajs usbruka Preedem, sita tam pa galwu un sauza, ka buhschot to pataisit aukstu. Pehz Semaraja siteena Preede schahwa uz winu ar rewolweri un bij uz weetas nost.

No Kuldigas. Kà „Gold. Anz.“ raksta, tad satiksme uz laukeem, kà ari aistikschana uz pilsehtu schim brihscham stipri apgruhtinata no stipreem sneega puteneem un pee tam salst lihds 20 grahdeem un wehl wairak rihteem. Ka pee tahda salta un putena laika braukschanas nokawejahs un pa brihscheem nelaimes notikumi atgadahs, par to ari naw ko brihnetees; tà par peemehru Terwendê nosalis skolas behrns, uz mahjahm eedams. No kahdas kaiminu muischas tika wairak wesumu kartupelu suhtiti uz Upesmuischu, kahdas diwas juhdses no Upesmuischas brauzejeem wajadseja braukschanâ apstahtees, tà ka sirgi wairs nebija uz preekschu padsenami. Tà wineem wajadseja uz weetas palikt no pulksten 11 naktî lihds pulksten 8 rihtâ, tikai wehlu pehz pusdeenas wini nonahza Upesmuischâ.

No Iluksteš raksta „Ztgai f. St. u. L.“, ka tureenas pilsteesas senakais eerehdnis, kolegiju sekretars Kahrlis Hahns, kursch pehdejôs gadôs nodarbojahs ar teesas leetahm, schajâs deenâs uz Kursemes gubernas prokurora telegrafisku pawehli par prozesu papiru peesawinajumu tizis apzeetinats un aiswests uz Jehkabmeestu. Wirspilsteesa pret scho apzeetinajumu eesneegusi protestu.

No Warschawas sino: Uz Wislas dselszela, starp Odwodskas un Pilowas stanzijahm, dselszela sarga 16 gadus wezais dehls, Jwans Pribischs, pamanija, ka sleedes kahdâ weetâ bij atskruhwetas. Sinadams, ka brauzeenam drihz ween jabrauz garam, sehns, ahtri apdomajees, skrehja uz tuwejo dselszela sarga naminu, pakehra sarkano karogu un wihzinaja to peeskrejoscham brauzeenam preti. Maschinistam isdewahs brauzeenu wehl ihstâ laikâ apturet. Tahdâ wihsê zaur sehna ahtru apkehribu un apdomibu isdewahs nowehrst nenowehrschamu nelaimi. Dselszela walde Pribischam ismaksajuse tikai 10 rublus pateizibas algas. Warschawas awise sobojahs par schahdu dselszela waldes skopumu.

Peterburgas finanzwihru aprindâs, ka Nowosti sino, preekschlikums par metalwalutas eeweschanu wairs netapschot turpinats un tas atlikts uz isdewigakeem laikeem. Walstpadomes lozeklu leelakâ dala esot tam preti.

Telegrammi

Iz Seemelu telegrafa-agenturas.

Berlinê, 15. (3.) martâ. Kreewu Leelknasi tika nupat sanemti no keisareenes Augustas un tad aisbrauza uz Scharlottenburgu, kur wini no keisara tika sanemti.

— Kreewu Leelknasi nonahza pulksten 2 pehz pusdeenas Scharlottenburgâ un pusstundas pee keisara pahra palikuschi, brauza atpakaļ uz Berlini.

Berlinê, 15. (3.) martâ. Tautas weetneeki drihkst jaw sestdeenu noturet sawu sehdi un età-pahrspreedumu turpinat. Pirmdeenu laikam waldibas sinojums tiks abôs namôs preekschâ lasits. Reichstaga slehgums teek otrdeenu waj treschdeenu gaidits un uz to sihmejotees, ir parakstita jaw keisariska pawehle.

— Keisareene Augusta pusdeenas laikâ bej Kreewu augsteem weesem ari sanehma Anglu, Belgeeschu un Dahnu, un wehlak Sakschu un Rumaneeschu augstos weesus. — Keisara pahris schim brihscham paliks Scharlottenburgâ. — Awise „Post“ sino, ka keisaram nebijuse ihpaschi laba nakts un tikai ap pulksten 2 naktî eemidsis maigâ meegâ lihds pulksten 3, pehz tam rihtam tuwojotees atkal eemidsis un ap pulksten 9½ peezehlees. No usturešchanahs oranscherijâ (seemas dahrsâ), kur siltums nesneedsahs lihds 12 grahdeem, keisaram wajadseja atsazitees. Par eemeslu, kapehz keisars nakti masak labi gulejis, apsihmê wakardeenas publinus, sanemt tik daudz apmekletajus. Keisareenes-atraitnes apmeklejums, kurai keisars, pa trepehm nonahkdams, preti nahza, bija ihpaschi nogurdinoschs.

Wihnê, 15. (3. martâ. Tureenas waldibas aprindai tuwu stahwoschas awises apsihmê par meera-apgalwibu Kreewu un Franzuschu awischu isturešchanos un pahrspreedumus, sihmejotees uz keisaru Fridrichu. Zitas lapas teek aiskustinatas no Peterburgas sehrahm, kas peerahda sirsnigu draudsibu. Winas leekahs gandrihz buht greisfirdigas uz schahdu lihdsjuhtibas parahdischanu un issaka seklôs wahrdôs sawu preeku, ka keisars Fridrichs peeder pee sabeedroteem. — Awise „Neue Freie Presse“ dusmigi isskaidro sawâ eewadu rakstâ, ka ne-esot zerama keisara Fridricha attahlinaschana no Austrijas. Politikas aprindâs ispauduschahs walodas, ka keisars Fridrichs sawu meermihlibu parahdischot darbôs un raudsischot starpibas starp leelwalstim islihdsinat un gribot pee keisara Wilhelma kapa par labu strahdat wispahrigam meera-saweenojumam starp waldneeku zilschu lozekleem, kas tagad atronahs Berlinê.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernst Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Sludinajumi.

Re-ustizameem zilwekeem ir 14. februarî sch. g. atnemts **pamaso, dubkans, pawezs**

sirgs

ar wisu aisjuhgu. Ragawas kaltas ar redelu jeschiku (kurwi) wirsu. Kam tahds sirgs un aisjuhgs nosagts waj sudis, lai ar sawahm ihpaschuma peerahdischanahm preteizahs **Remberga pagasta polizijâ**, ne wehlaki, kà lihds **15. martam sch. g.**

Pag. wezakais: **J. Teikmann.**

Jumprawu beedribas darbu apgahdaschanas kantoris

19, Zuhku eelâ 19.

Pastellejumi uz wescha, eeschuhschanu no wahrdeem, uz smalkeem schuhschanas darbeem ar roku, uz adischanas un ehkeleschanas darbeem, teek katru deenu preti nemti no pulkst. 9 rihtâ lihds pulkst. 5 pehz pusdeenas.

Bez tam dabujami **krekli**, sahkot no 95 kap. lihds 6 rbl. gab., **bikses, bruntschi, naktssakas, preekschauti, sekes, kapsekes** u. t. pr.

Apprezejuschees kalpi

war weetu dabut Mas-Jumprawmuischâ, 8 werstes no Rigas, pee Daugawas. Tuwakas sinas turpat pee arrendatora.

Jaunas meitas, kas dahmu drehbju schuhschanu bez makfas grib eemahzitees, war peeteiktees Tehrbatas eelâ Nr. 9.

Ahrsemes ahbolus

(skahbus)

peedahwâ leelâ iswehlê par lehtakahm zenahm

H. Leibowitz,

Kalku eelâ Nr. 5, bahrinu namâ.

Labu baltmaisi,

4 kap. mahrzinâ, **pahrdod** Maskawas eelâ Nr. 193, maisneeku meistars **Fischers.**

Kweeschu-maise,

par 5 kap. 1¼ mahrz., ir katru deenu frischa dabujama Suworow eelâ Nr. 37, pee bekermeistera **G. Donack.**

Saufas **alkschnu** un **behrsu**

plankas un dehlus

pahrdod **J. H. Luchta** sahgu-fudmalas, uz Katrin-dambja, Maskawas eelâ Nr. 3.

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, ir dabujama

Skolas maises

pirmà dala,

ko ar draugu palihdsibu apgahdajis **Ludwig Heerwagen**, wezais Gaujenes draudses mahzitajs.

Defmitais pahrluhkots drukejums.

Makfâ eeseeta 50 kap.

Ernst Plates.

5 kehwes,

to starpâ 2 rikschotajas, lehti **pahrdodamas.** Tuwakas sinas pee **Koslowska, Kehninaeelâ** Nr. 8.

Riga — Hamburga — Nujorka.

Ar kugoschanas laika sahkschanu **katru sestdeenu plkst. 10 preeksch pusdeenas** tiks

pasaschcheri westi no Rigas pahr Hamburgu uz Nujorku

un par braukschanu jamaksà warbuht kahdi 70 rubli (behrni no 1 lihds 12 gadu wezi maksà pusi), eerehkinot kosti no Hamburgas lihds Nujorkai.

Klahtakas sinas dabujamas pee

C. Beythien, Rigâ,

leelajâ Pils eelâ.

Twaika- spirtu-, likeeru-, balsamu-, raugu- un eesalu-fabrikis no

Gandrihz uz wisahm pasaules isstahdehm ar augstakahm goda-algahm apbalwots.

A. Wolfschmidt, Rigâ,

(Pastahw jaw no 1845. g.)

Peterburgâ, Hamburgâ.

Kantoris: Schwimm-eelâ Nr. 32, pascha namâ.

Noliktawas Rigâ:

1) Schwimm-eelâ Nr. 32, 2) Jaun-eelâ Nr. 20,
3) Tehrbatas eelâ Nr. 9, 4) Leelâ Maskawas eelâ Nr. 104,
5) Leelâ Aleksander eelâ Nr. 158, 6) „ „ „ Nr. 39,
Hospitala eelâ Nr. 39,
pee

L. Friedrich, Leelâ Aleksander eelâ Nr. 19; Otto Schwarz, Teatera bulw.; Th. Drummert, Marijas eelâ Nr. 59;
J. Bulling, Wezâ Jelgawas eelâ Nr. 19; J. Littchen, Marijas eelâ Nr 59;
C. Kurtzig, Tukumâ; Bernhard Frederking, Tehrbatâ.

Uhdens-dsirnawas

ar 2 gangeem, sahgeschanas eetaisi u. t. pr., teek pahrdotas Behrsonê, pahr Stukmanu stanziju. Tuwakas sinas pee advokata **Aleksf. Kaehlbrandt,** Rigâ, Jehkab-eelâ Nr. 1. 4

Weza sudraba nauda,

1-rublu un pusrublu gabali, teek **par augstakahm zenahm pirkti.** Klahtakas sinas Ernst Plates drukatawâ, pee Petera basnizas.

Weeniga pahrdoschana Keugeraga fabrikas

linu un pakulu dsiju,

kà ari **balinatu** un **nebalinatu andeklu,** wiss no loti teizama labuma, **pa lehtakahm fabrikas zenahm** pee

R. John Hafferberg, Rigâ,

Kungu eelâ Nr. 12, ee-eeschana no Zuhku eelas. 1

Atkalpahrdeweji dabu lehtaki.

J. Kasimira

grahmatu- un rakstamu-leetu pahrdotawa,

Eekschrigâ, Walnu eelâ Nr. 11, Kalku eelas stuhra namâ,

peedahwâ zeen. publikai

bibheles un jaunas testamentes, Dseesmu-, SpredikU- un Luhgschanas-grahmatas leelâ iswehlê; **stahstu-, pasaku- un bilschu-grahmatas** preeksch behrneem un pee-augušcheem. Tad wehl peedahwaju sawu

Lasamo bibliotekU,

ur par mehrenu makfu war katris derigi garos seemas wakarus pawadit.

Laimes wehlejumu kahrtis leelâ iswehlê. **Pukoti pastes papiri, kuwerti, rakstams papirs, spalwas, kabatas grahmatinas, tintes** u. t. pr.

Wisi kalendari 1888. gadam.

Apstellejumu un **sludinajumu peenemschana** uz wiseem eekschsemes laikrakstteem.

Ar augstzeenibu

J. Kasimirs.

Tas jaw 30 gadus wisâs Eiropas walstis slaweni pasihstamais un uz Parises, Wihnes un Minchenes isstahdehm usslawetais

Anglu giktsaudeklis

zaur sawu pahrsteidsoscho dseedeschanas eespehju pret reimatisma sahpehm wisâs meesu dalâs, pret kaulu sahpehm (gikti), netikai rokâs un kahjâs, bet ari pret galwasgikti, nerwu sahpehm, isliminateem un saspeesteem lozekleem, aufu schnahkschanu, ihsi sakot wisas zaur sa-aukstešchanos, welkoschu wehju u. t. pr. izsehluschâs slimibâs, no lehnischkas Anglu, Ungaru, Bairijas un Wirtembergas waldibahm patentets un konzefets.

Slawenais ahrsts Dr. Huselands saka sawôs medizinas rakstôs: „Ir diwas slimibas, pret kurahm ahrstu sniba welti leekahs meklejuse sahles: schihs slimibas ir galwasgikts un podagra.“ Schis lihdseklis ir atrasts augschâ mineto giktsaudekli leetojot un tas teek pahrdots pakâs par 1 rubl. un preeksch gruhtakahm slimibahm par 2 rubl. pakâ un ir dabujams giktsaudekla ihpaschneeka un fabrikanta Oskar Goertchen apteeku pretschu magasinê, Peterburgâ, Kasanskajâ Nr. 37, jeb ari: **Rigâ** pee **Alfred Th. Busch,** Maskawâ pee R. Köhlert un beedr., Astrachanê pee A. N. Kern, Woroneschâ pee L. M. Aleinikow. Preeksch peesuhtischanas par pasti japeeleek 50 kap.

Pateizibas raksti no augstakahm Kreewu un firstu personahm, kuras uz kara-lauka reimatismu dabujuschas un kurahm ne Karlsbades, ne Teplizes weselibas awoti naw warejuschi palihdset, bet tikai zaur giktsaudekli weseli palikuschi, ir giktsaudekla ihpaschneeka Oskar Goertchen magasinê, Kasanskajâ Nr. 37, zeen. publikai islikti dehl eeskatischanas.

Mahja arsemi, **firgu-stalli, wahgusi** ir sem peenehmigeem nolihgumeem **pahrdodama** jeb **ifihresama** Seepneeku kalnâ, Nummeru-muischas eelâ Nr. 11. Tuwakas sinas turpat. 2

Muischas seme un upes plawas, katra kahdas 40 puhrweetas, top bez inwentara no Jurgeem **ifrentetas Waltermuischâ,** 2 werstes no Rigas-Tukumas dselszela stanzijas „Assern“. Tuwakas sinas Rigâ, Marijas eelâ Nr. 1, dsihw. 6, pee **Strauss t.** 2

Mas leetotas

Peterburgas kamanas

ar aisjuhgu ir lehti **pahrdodamas.** Apskatamas pee sedlineela meistara **Johannsohn,** eekschpilf. leelâ Kaleju eelâ Nr. 66. 1

Daschadas mehbeles

teek **lehti pahrdotas** Skahrnu eelâ Nr. 9, I.

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, burtu leetuwê un Latweeschu grahmatu-pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, dabujamas schahda grahmata:

Behrnu draugs.

Jauna lasischanas-grahmata preeksch skolahm

apgahdata no

E. Schröder,

Salas draudses mahzitaja.

Makfa: II. dala **40** kap.

Ernst Plates.

Apstellejumus

uz

„Mahjas Weesi“

nem preti

Nikolais Blumenthals

Tukumâ,

Leelâ eelâ Nr. 3, pretim Luteranu basnizai.

Turpat ir ari dabujamas **wisadas grahmatas, mustkalitas,** kà ari **wisas rakstamas leetas.**

Bez tam wehl eewehlê augstzeenitai publikai sawu **galanteritas-, sihku- un modes-pretschu** jauno pahrdotawu.

Transparent-karbol-glizerin

medizinal-seepes,

ar 20 prozentehm glizerina un 20 prozentehm karbolskahbes,

preeksch nedeineezehm un behrnu sanehmejahm no ahrsteem nosazitas, peedahwâ

daudsumâ un sihkumâ

H. A. Brieger,

seepju un parfimeriju fabrika.

Noguldítawas: Stabu eelâ Nr. 12 un Sinderu eelâ Nr. 15

Gruntsgabala pahrdoschana.

Maskawas Ahrrigâ, Wagonu eelâ sem **Nr. 9** atrodoschais **gruntsgabals** ir **lehti pahrdodams.** Tuwakas sinas **pretubagoschanas beedribas kantori,** leelajâ Kaleju-eelâ Nr. 38, pirmdeenâs, treschdeenâs un sestdeenâs no pulkst. **10** lihds **12** preeksch pusdeenas.

Pretubagoschanas beedribas preekschneeziba.

Lehti teek pahrdota mahja

Ritter eelâ, kurâ atrodahs **bode. Peemehrigi makfaschanas nolihgumi.**

Japeeprasa Ernst Plates drukatawâ, Rigâ, pee Petera basnizas.

Дозволено цензурою. — Рига, 4 марта 1888 г.
Печатать разрѣшается. Рижскій Старшій Полицій-мейстеръ Власовскій.
Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.